

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Lichii Maria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Coroliov Serghei xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.10.2016 – 21.11.2017;

Instanța de apel: 13.12.2017 - 31.01.2018;

Instanța de recurs: 18.05.2018- 13.06.2018,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 21 noiembrie 2017, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală*, Coroliov Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264¹ alin. (3) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, echivalentul a 37 500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de trei ani;

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, amendă în mărime de 750 unități convenționale, echivalentul a 37 500 lei și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani, iar conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare pe perioadă de probațiune de doi ani, cu executarea de sinestătătoare a pedepselor numite conform art. art. 84 alin. (3) și 87 alin. (2) Cod penal.

Prin aceeași sentință a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul statului.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, Coroliov

Serghei fiind titularul permisului de conducere nr. xxxx din 20.06.2008, în noaptea spre 01.01.2017 pe la ora 04.40, conducând automobilul de model „BYD F-3”, n/î xxxx în stare de ebrietate alcoolică stabilită prin intermediul alcotesterului „Drager” cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,82 mg/l, fapt constatat ca urmare a stopării lui de către inspectorii de patrulare rutieră din cadrul Companiei de patrulare nr. 1 Bălți a RP Nord al INP la intersecția străzilor I. Franco și Conev din mun. Bălți, propunându-se în perioada de timp 05.30 până la 05.35 susținerea examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei prin recoltarea probelor biologice de sânge cu avertizarea despre răspunderea penală în cazul refuzului, pe care categoric l-a refuzat, fapt confirmat prin procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 361 din 01.01.2017, respectivele acțiuni fiind încadrate la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.*

Tot el, în ziua de 16.08.2017, pe la ora 17.00, aflându-se lângă barul „Grand” din strada xxxx, mun. xxxx, ce este un loc public, încalcând intenționat și grosolan ordinea publică, cu exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate, fără careva motive întemeiate, s-a apropiat de un grup de persoane amenințându-i cu răfuială fizică și exprimându-se în privința lor cu cuvinte înjositoare, pentru ce a fost rugat să plece. Însă, revenind cu sapă în mână și văzându-l pe Coghelia Raindi, l-a luat l-a fugă, încercând să-l lovească, ca rezultat deteriorând ușa de la intrare și sticla de la geam, după care a căzut jos lovindu-se, de la ce a încetinit acțiunile huliganice, sistând activitatea localului pentru cel puțin două ore.

Aceste, acțiuni ale lui Coroliov Serghei au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal - *huliganism agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunere de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel în termen avocatul Lichii Maria în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pentru săvârșirea infracțiunii în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, reieșind din incapacitatea lui de plată, cu excluderea pedepsei complimentare privind privarea dreptului de a conduce mijloace de transport, activitatea de taximetrist asigurându-i mijloc stabil de venit pentru întreținerea familiei sale în care crește și educă trei copii minori, ce se află în

îngrijirea soției inaptă și ea temporar de capacitatea de muncă, în legătură cu trauma suportată, inclusiv ținându-se cont de prezența circumstanțelor atenuante cum ar fi, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, acceptarea examinării cauzei în procedură simplificată, ce pot fi apreciate ca excepționale, permițând aplicarea la caz a dispozițiilor art. 79 Cod penal.

În rest, încadrarea juridică a acțiunilor infraționale și pedeapsa numită pe art. 287 alin. (3) Cod penal, apărarea nu le-a contestat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Colegiul penal verificând argumentele apărării referitor la înlocuirea pedepsei penale principale pe art. 264¹ alin. (3) Cod penal, din amendă în muncă neremunerată în folosul comunității, a menționat că, scopul oricărei pedepse va fi atins prin asigurarea caracterului ei proporțional și echitabil, fapt despre care instanța de fond urma să țină cont la examinarea respectivei cauze, în care inculpatul a pledat pe motive obiective legate de incapacitatea de plată, precum și cumulul de circumstanțe precare de ordin material și familial, aplicarea muncii neremunerate, urmând a se expune asupra temeiurilor de fapt și de drept ce ar fi determinat-o la aplicarea pedepsei amenzii, în lipsa oricăror impedimente pentru stabilirea celei solicitate de el.

Totodată, Colegiul a reținut că, conform art. 410 Cod de procedură penală, se interzice agravarea situației în propriul apel și ținând cont de categoria pedepselor penale stabilite potrivit art. 62 Cod penal pe măsura asprimii lor, rămâne în imposibilitate de a admite cerințele apărării și inculpatului privind stabilirea pe art. 264¹ alin. (3) Cod penal a pedepsei sub formă de muncă neremunerată, care de *iure* este mai aspră decât amenda stabilită prin sentința atacată.

Cât privește pedeapsa complementară obligatorie, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport aplicată inculpatului, în lipsa împrejurărilor ce le-ar determina caracterul excepțional, instanța corect a refuzat aplicarea la caz a dispozițiilor art. 79 Cod penal, circumstanțele nominalizate de apărare privind recunoașterea vinovăției, căința sinceră și acceptarea probatoriului la caz, asigurând reducerea limitelor de pedeapsă în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și nu mai pot primi o dublă valență prin aprecierea lor ca fiind excepționale.

În aceeași ordine de idei, Colegiul a ținut să menționeze, că deși componenta art. 264¹ alin. (3) Cod penal este inclusă în categoria infrațiunilor ușoare, totuși făcând parte din domeniul securității circulației rutiere și exploatarea mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, ea este îndreptată spre neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, întru excluderea urmărilor grave ce pot surveni ca rezultat al acestor acțiuni, ținându-se cont de faptul, că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol. De aceea, atragerea făptuitorului la răspunderea penală pe

art. 264¹ alin. (3) Cod penal, determină necesitatea aplicării în privința lui atât a pedepsei penale principale, cât și a celei complimentare (obligatorie pentru componența de infracțiuni prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal), întru excluderea manifestării în continuare a aceluiași comportament de neglijare a restricțiilor impuse de lege, precum și a practicii vicioase de sineîncredere în rândurile infractorilor.

5. Nefiind de acord cu decizia pronunțată, avocatul Lichii Maria în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, reieșind din faptul că dânsul nu are posibilitate de a achita amenda aplicată de prima instanță, deoarece starea financiară este foarte grea, este unicul care activează în câmpul muncii în calitate de taximetrist, iar aplicarea pedepsei complimentare ar duce la agravarea situației sale și a familiei.

6. Asupra recursului a depus referință procurorul, prin care s-a expus întru respingerea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece temeiurile invocate nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit textului recursului, recurenta invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept în cazul în care instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, însă, analizând acest temei în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

Autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa sub formă de amendă care i-a fost aplicată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal.

Motivele precum că instanțele incorect au individualizat pedeapsa, neacordând deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, Colegiul le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei lui Coroliov Serghei, atât prima instanță, cât și instanța de apel, care a menținut soluția adoptată de prima, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.7, 61, 64 Cod penal și de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de condițiile de viață ale acestuia, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia, corect ajungând la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia poate avea loc cu aplicarea pedepsei mai blânde sub formă de amendă.

Tot aici, instanța menționează că, avocatul solicită aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în privința lui Coroliov Serghei, ceea ce de fapt presupune agravarea situației acestuia, odată ce instanța de fond a stabilit pedeapsa sub formă de amendă, or, conform art. 425 Cod de procedură penală, instanța de recurs soluționând cauza nu poate crea o situație mai

gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Astfel, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Totodată, la numirea pedepsei inculpatului instanțele de fond au ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei cu amendă inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale, de aceea Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Lichii Maria în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lichii Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui Coroliov Serghei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 11 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun